
Szakmai ajánlás

A Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatás működtetésére

Jóváhagyta:

Radomszki Lászlóné
társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár

Kiadta:

Fülöp Attila
gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár

Belügyminisztérium

Budapest, 2023. máj. 10.

TARTALOMJEGYZÉK:

I. FOGALMI MEGKÖZELÍTÉS	4
II. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ	4
A Biztos Kezdet Gyerekház létrehozása.....	4
III. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ JOGI SZABÁLYOZÁSA.....	4-6
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.....	5
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.....	5-6
IV. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZAK JELLEMZŐI.....	6
Életkori célzás.....	6
Területi célzás	6-7
Hozzáférés.....	7
Önkéntes részvétel.....	7
Gyerekszám	7
Szülőkkel való együttműködés	7
Szaktanácsadói együttműködés.....	7
Helyi beágyazottság.....	8
V. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ FENNTARTÁSÁVAL, NYILVÁNTARTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK.....	8
Szolgáltatói Nyilvántartás.....	8
Fenntartó	8
Intézmény	8
Szolgáltató	8
Szolgáltatói nyilvántartásba vétel, működési engedély.....	8-9
VI. A SZAKMAI PROGRAM, MINT VEZÉRFONAL.....	9
A szakmai program meghatározása módszertani szempontból	9
Formai szempontok	9-10
Alapelvek.....	10-11
VII. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ ALAPSZOLGÁLTATÁSAI.....	11
A Szakmai rendelet.....	11-12
1. A gyermekek fejlődését közvetlenül támogató szolgáltatások	12
2. A szülőkre irányuló szolgáltatások	12
3. A helyi közösségre irányuló szolgáltatások	12
4. A társszakmák közötti együttműködést segítő szolgáltatások	12
5. A Biztos Kezdet Gyerekházak egyéb feladatai, tevékenységei	12-13
6. Együttműködés a család-és gyermekjóléti szolgálattal – jelzőrendszeri feladatok	13
VIII. JELZŐRENDSZER.....	13-14
Veszélyeztetettség.....	14-15
IX. MÓDSZERTANI AJÁNLÁSOK AZ ALAPTEVÉKENYSÉGEKHEZ	15

Általános szakmai elvárások	15-16
X. A SZÜLŐKRE IRÁNYULÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	16
Szülőknek szervezett programok a Gyerekházban.....	16
Konzultáció a szülővel.....	16
Helyi közösségre irányuló szolgáltatások és a közösségi rendezvényekkel kapcsolatos elvárások.....	16
Közösségi program a Gyerekházban.....	16-17
Együttműködések.....	17
Lehetséges partnerek.....	17-18
Étkeztetés.....	18
Team munka a Gyerekházban.....	18-19
XI. ÖNKÉNTESSEG.....	19
Formális önkéntesség.....	19
Informális önkéntesség.....	19
XII. EGYÉB ISMÉRVEK, ELVÁRÁSOK A SZOLGÁLTATÁSSAL KAPCSOLATBAN.....	20
A Biztos Kezdet Gyerekházak nyitvatartása.....	20
XIII. MENTORÁLÁS.....	20
XIV. BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ DOKUMENTÁCIÓS RENDSZER.....	20-21
Központi Elektronikus Nyilvántartási Rendszer.....	21-22
XV. BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZAK SZEMÉLYI-TÁRGYI FELTÉTELRENDSZERE..	22
Személyi feltételek	22
Tárgyi/elhelyezési feltételek	22-23
A Biztos Kezdet Gyerekházban lennie kell	23
A játszószobában lennie kell.....	23
Játékkészlet.....	23
Egészségügyi szempontok.....	23
Pedagógiai szempontok	23
Alapjátékok minden korcsoport számára.....	24
XVI. ALKALMAZANDÓ FŐBB JOGSZABÁLYOK.....	24-25
XVII. TOVÁBBI SZAKMAI ANYAGOK.....	25
MELLÉKLETEK.....	26
1. Bútor és eszköz lista.....	26-28
2. Játék lista.....	29
3. Útmutató szociális ágazati pótlék igényléséhez nem állami fenntartású szervezetek számára.....	30
4. ...Igazolás igénylésének menete a szegregátumban vagy azzal veszélyeztetett területen élők	

I. FOGALMI MEGKÖZELÍTÉS

A Biztos Kezdet Gyerekházak hitvallása az, hogy a társadalmi kirekesztődés megelőzésének kulcsa a kora gyermekkori (0-3 éves korban történő) integrált, komplex fejlesztés a család és a tágabb környezet aktív részvételével.

Alapgondolata az esélyek megteremtése, illetve a képességek kibontakoztatásának biztosítása. Prevenációs program, amelynek segítségével reális lehetőség nyílik az eltérő élethelyzetből induló gyermekek számára a lehető legkorábban történő probléma-felismerésre, a korai, célzott képesség fejlesztésre, a nagyon korán jelentkező hátrányok mérséklésére, a lemaradás, kirekesztődés elkerülésére.

Tapasztalati és mérési adatok mutatják, hogy a nagyfokú szegénység, a pszicho-szociális depriváció olyan mértékű komplex elmaradást okoz az egyének, a családok életében, amely generációkon keresztül húzódó visszafordíthatatlan folyamatá válhat. A megerősödő hátrányos helyzet jellemzővé válik és az egyénekre, a családokra, a lakóhelyi kis és nagyobb közösségekre egyaránt hatással van.

Számos kutatás, tudományos kísérlet bizonyítja, hogy a méhen belüli és a koragyerekkori életszakasz a személyiség egészének fejlődését meghatározza, például:

- az idegrendszeri fejlődés alapjait, sőt a későbbi fejleszthetőségét,
- a szülő-gyermek kapcsolati mintát, amely egy életen keresztül alapja lesz minden szociális viszonyrendszerünknek,
- a korai gyerekkor tapasztalatait, a családi hatásokat, az értékrendünk alapjait, amelyek később az iskolai, serdülőkori, sőt felnőttkori beilleszkedési, magatartási problémák gyökerei is lehetnek egyben.

II. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ

A Gyerekház olyan kisgyermekes családokat érintő szolgáltatás, amely hozzájárul az egyéni és társadalmi hátrányokból fakadó kockázatok csökkentéséhez, elkerüléséhez, és a szegénység újratermelődésének megakadályozásához.

A Gyerekház a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, településeken, valamint települési szegregátumokban¹ a 0-3 éves gyermeket nevelő családok felkutatására és a szolgáltatásokba történő bevonására törekszik a település legrosszabb helyzetben lévő családjainak elérése és a szolgáltatás igénybeviteléhez szükséges motiváció kialakítása révén. A kötelező óvodába járás kezdetének leszállításával a Gyerekház a 3 év alatti gyerekekre koncentrál, hiszen egyik célja az óvodára való felkészülés támogatása.

A Biztos Kezdet Gyerekház létrehozása

Gyerekház szolgáltatást olyan településeken, településrészekben fontos létrehozni, ahol kedvezőtlen társadalmi folyamatok tapasztalhatók, ami indokolja a nagyobb mértékű rászorultságot is. Ezekben a területeken magas a rászoruló (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő), hátrányos helyzetű gyerekek száma. Fontos továbbá, hogy a Gyerekház szolgáltatás létrehozását a település

¹ A „314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” értelmében; szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is. (A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területen élők lakcímkártyával igazolható.)

III. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ JOGI SZABÁLYOZÁSA

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi XXXI. törvény** (a továbbiakban: Gyvt.) 2013. január 1-én hatályba lépett módosításával a Gyerekház bekerült a törvénybe, így erős és stabil beágyazottság jellemzi a szolgáltatást, ugyanis a Gyerekház a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, ezen belül a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai körébe (Gyvt. 15.§ (2) bekezdés d.) pont).

A Gyvt. fogalmazza meg továbbá a kedvezményezettek egy részének körét is, mégpedig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre) való jogosultságot, illetve definiálja a hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalmát.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a Gyvt. 19-20. §-ában meghatározott olyan jogosultság, mely a család jövedelmi helyzete alapján természetbeni ellátásokat, kedvezményeket biztosít. A jogosultságra való igazolást a lakóhely, vagy tartózkodási hely szerinti illetékes önkormányzat jegyzője adja ki.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

A Gyvt. 67/A § (1) bekezdése alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A § (2) bekezdése alapján halmozottan hátrányos helyzetű:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a) – c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat véglegessé válását követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a Gyerekház szolgáltatást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak, mellyel a gyermek megállapodással rendelkezik.

Fontos, hogy minden olyan gyermek, aki rendelkezik a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozattal, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben is részesül.

A Gyerekházra szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló **40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet** (a továbbiakban: Szakmai rendelet) tartalmazza.

A Szakmai rendelet 2019. január 1-én történt hatályba lépése előtt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet** szabályozta a Gyerekházak működését. Az NM rendelet egyes rendelkezéseit (I. Fejezet, II. Fejezet 1. Cím) továbbra is alkalmazni kell, melyek közül kiemelendő az a rendelkezés, mely szerint a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai tekintetében a **módszertani feladatokat a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság** (továbbiakban: TEF) látja el, továbbá alkalmazni szükséges a Szakmai program kötelező tartalmi elemeire vonatkozó szabályozás is.

A Gyerekházban közalkalmazottként foglalkoztatottakra a közalkalmazottak jogállásáról szóló **1992. évi XXXIII. törvény**, valamint a törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló **257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet** rendelkezései az irányadóak. A Gyerekházakban foglalkoztatottak számára szociális ágazati pótlék igénylésére van lehetőség. Az ügymenet leírását a 3 sz. melléklet tartalmazza.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló **415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet előírja az adat nyilvántartási kötelezettségeket.**

A Gyerekházban a korai fejlesztésre jogosult (szakértői eljárásban érintett, arra javasolt) gyermekek számára is fontos a fejlesztés biztosítása, melyet a **15/2013. (II.26.) EMMI rendelet** a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről tesz lehetővé. E szerint a gyermek gondozásáért felelős intézmény lehet helyszíne a korai fejlesztés biztosításának, amennyiben ahhoz az eszközök is rendelkezésre állnak. A Gyerekházban az utazó gyógypedagógusoknak a szakértői bizottságok által megvizsgált és arra jogosult gyermekeket el kell látniuk.

IV. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZAK JELLEMZŐI

Életkori célzás

A program célcsoportját a 0-3 éves gyermekek és családjuk alkotja.
Fontos lehet továbbá – lehetőség szerint – a várandós kismamák segítése is.

Területi célzás

Az ország területi egyenlőtlenségeit figyelembe véve a program elsődleges célcsoportját a hátrányos helyzetű településeken, járásokban, valamint a települési szegregátumokban élő családok jelentik. Az igazolás igénylésének menetét a szegregátumban vagy azzal veszélyeztetett területen élők lakcímének alátámasztásához a 4. sz. melléklet tartalmazza. Ezeken a területeken jellemző leginkább a szociális problémák halmozódása és az erőforrások szűkössége, másrészt itt hiányoznak, illetve hiányosak leginkább a kisgyerekeket célzó szolgáltatások.

A Gyerekház szolgáltatás esetében a szolgáltatásban részesülő gyermekek legalább 50%-ának rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek vagy a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak minősített környezetben élőknek kell lennie,. Ezen feltételeknek a szolgáltatás igénybevételeéről szóló megállapodás aláírásának időpontjában kell fennállnia, és azokat a szolgáltatás igénybevételeének időtartama alatt folyamatosan fennállónak kell tekinteni.

Hozzáférés

A szolgáltatások a kisgyermeket nevelő családok számára jól megközelíthetőek (babakocsi/bicikli távolság vagy más módon megoldott megközelítés, kivéve az olyan településen lévő Gyerekházat, ahol a gyerekek alacsony száma miatt beutaztatás is történik a környékről).

A Gyerekház nyitva tartása folyamatos és rendszeres munkanapokon, a szolgáltatás ingyenes. A program a település összes kisgyerekes családja számára nyitott. A szolgáltatás a képességek kibontakozását segítő személyi és tárgyi környezetet biztosít állandó szakember vezetése mellett, rugalmasan alkalmazkodik a helyi igényekhez és biztosítja a választás lehetőségét.

Önkéntes részvétel

A Gyerekház elsősorban prevenció és nem krízisintervenció szolgáltatás, melynek alapja az önkéntes részvétel és a kölcsönös bizalom.

A Gyerekházban való részvétel nem kötelező, az a szülő, törvényes képviselő, gyermeket nevelő személy önkéntességén, egyéni döntésén alapszik. A Gyerekház szolgáltatásba bevont gyermekek számát a település nagysága/lélekszáma határozza meg.

Gyerekszám

A 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szabályozza, hogy a Gyerekházban a szolgáltatást adott hónapban átlagosan mennyi gyermeknek kell igénybe venni (adott település lakosságának számától függően):

- legalább 5 gyermeknek igénybe kell vennie rendszeresen olyan településen, **ahol legfeljebb 1000 állandó lakos él,**
- legalább 7 gyermeknek igénybe kell vennie rendszeresen olyan településen, **ahol 1000-nél több, de legfeljebb 2000 állandó lakos él,**
- legalább 10 gyermeknek igénybe kell vennie rendszeresen olyan településen, **ahol 2000-nél több állandó lakos él.**

A Gyerekház nyújtotta szolgáltatás rendszeres igénybe vevőjének számít az a gyermek, aki szülőjével, családba fogadó gyámjával, a gyermeket nevelő más személlyel, vagy negyedévente legfeljebb hat alkalommal az őt kísérő más személlyel, **az adott hónap nyitvatartási napjainak legalább harmincöt százalékában látogatja** a Gyerekházat.

Szülőkkel való együttműködés

A program meghatározó eleme a szülőkkel és csecsemőkkel, kisgyerekekkel való együttműködés a megfelelő testi, szellemi és szociális fejlődés előmozdításáért, különösen a hátrányos helyzetűek körében a harmonikusan fejlődés érdekében. Fontos ebben a folyamatban a szülők aktív részvétele, a velük való tartalmas együttműködés, a szülői kompetenciák megerősítése, a családok egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, oktatási, munkaügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutásának segítése. Az együttműködés célja továbbá a tanulási motiváció felkeltése, a képzettség hiánya miatt a munkaerő-piacról kiszoruló fiatal szülők foglalkoztathatóságának javítása.

Szakmaközi együttműködés

Az alapellátásokhoz és a speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása egyaránt fontos a hátrányos helyzet újratermelődésének megtörése érdekében. A korai felismerés és az esetleges fejlődési elmaradások kezelése érdekében is elengedhetetlen a különböző szakmák közötti együttműködés. Fontos ennek érdekében együttműködni a különböző szakmák szakembereivel, azért hogy sikerüljön megtörni a gyerekek hátrányos helyzetének körforgását a szolgáltatás nyújtás tervezésétől a megvalósuláson át az értékelésig.

Helyi beágyazottság

Fontos, hogy megvalósuljon a helyi közösségekben a program befogadása és a program helyi közösségekbe való involválódása azzal a céllal, hogy a helyi közösségek infrastrukturális és szakmai támogatást nyújtsanak a program dolgozói számára.

Kiemelten fontos cél a helyi szinten a 0-3 éves gyermekekkel foglalkozó intézmények és/vagy szakemberek közötti együttműködés megvalósítása, a felelősségi területek elhatárolása, és a szolgáltatások elérhetővé tétele, a korai felismerés és megelőzés érdekében.

V. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ FENNTARTÁSÁVAL, NYILVÁNTARTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

Szolgáltatói Nyilvántartás

A Szolgáltatói Nyilvántartás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/K §-a, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet, valamint a Gyvt. 162. §-a által meghatározott közhiteles hatósági nyilvántartása.

Szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatást a fenti jogszabályokban előírt feltételek teljesítése esetén bármely fenntartó biztosíthat, ha az általa fenntartott szociális szolgáltató, szociális intézmény (székhely, telephely) jogerősen be van jegyezve a Szolgáltatói Nyilvántartásba.

Fenntartó

A Gyvt. 5. § a pontja alapján s) pontja alapján a fenntartó:

- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv, a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása (a továbbiakban együtt: állami fenntartó),
- az egyházi jogi személy (a továbbiakban: egyházi fenntartó),
- az egyéni vállalkozó,
- az előzőekben nem említett magyarországi székhelyű jogi személy és egyéni cég (alapítvány, egyesület, nonprofit kft).

Intézmény

A Gyvt. 5. § a pontja alapján u) pontja alapján az intézmény a törvényben meghatározott gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szervezet vagy annak szakmailag önálló szervezeti egysége, amely a rá vonatkozó külön jogszabályban foglaltak alapján jön létre, legalább három főt foglalkoztat teljes munkaidőben.

Szolgáltató

A Gyvt. 5. § a pontja alapján w) pontja alapján a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző személy vagy szervezet, amely nem minősül intézménynek.

Szolgáltatói nyilvántartásba vétel, működési engedély

A Kormány a szolgáltatások – így a Gyerekház szolgáltatás - esetében a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény szerinti, szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságként a működést engedélyező szervet jelöli ki. Ezen hatósági eljárásokban az engedélyes címe szerint illetékes működést engedélyező szerv jár el (vármegyei vagy fővárosi kormányhivatal).

A Szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést az engedélyező szerv határozatba foglalja.

A bejegyző határozat – többek között – tartalmazza a fenntartó adatait, az engedélyes adatait, a szolgáltatás adatait (szolgáltatás megnevezése, ellátási területe, a bejegyzés hatálya).

Az illetékes működést engedélyező szerv az engedélyes bejegyzésének véglegessé válását követő nyolc napon belül hivatalból – tanúsítvány elnevezéssel – hatósági igazolványt állít ki a fenntartó részére, melyet az engedélyes címén jól látható módon ki kell függeszteni.

A Fenntartónak – a működés törvényességére való tekintettel – amennyiben a bejegyzés szerinti adataiban változás áll be, illetve a bejegyzés hatálya le fog járni, módosítási kérelmet kell benyújtania a működést engedélyező szervhez (Kormányhivatal), továbbá erről haladéktalanul értesíteni szükséges – a központi költségvetésből való finanszírozás esetén – a TEF-et.

A bejegyzés hatálya: A bejegyzés hatálya lehet határozott és határozatlan idejű.

A központi költségvetésből finanszírozott fenntartókkal való finanszírozási szerződés megkötésének és a finanszírozás folyamatosságának feltétele, hogy a fenntartó hatályos működési engedéllyel rendelkezzen.

Ennek érdekében a fenntartó köteles figyelemmel kísérni a bejegyzés hatályát, az az a működési engedély időpontjának érvényességét, és lejárat esetén (a lejárat időpont előtt!) módosítási kérelmet kell benyújtania a működést engedélyező szervhez.

A működési engedély hatályának lejáta után a működési támogatás folyósítására nincs lehetőség.

A működéssel kapcsolatos alapidokumentumokban történő változások jogszabály alapján történő bejelentése és megfelelő aktualizálása, minden esetben kiemelt figyelmet kíván a Fenntartó részéről.

VI. A SZAKMAI PROGRAM, MINT VEZÉRFONAL

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről előírja, hogy a Szakmai Program célja az, hogy keretet adjon a Gyerekház szolgáltatás jogszabályi előírásoknak megfelelő működési feltételrendszerének, ezzel járulva hozzá a Gyerekház által nyújtott felzárkóztatási és prevenciós szolgáltatás hatékonyságához.

A Szakmai Program meghatározása módszertani szempontból

A Szakmai Program a szolgáltató szakmai működésének legfőbb dokumentációja, amely alapján mind a szolgáltatás szakmai tartalma, mind pedig a szolgáltató arculata megítélésre kerül, így fontos, hogy könnyen átlátható és értelmezhető legyen, hogy mind a szolgáltatást végzők, mind az ellátást igénybe vevők és hozzátartozóik, törvényes képviselőik a szolgáltatás részleteiről megfelelően tájékozottak legyenek. A dokumentum biztosítja a szakmai munka alapjait.

Formai szempontok

A dokumentumot ajánlott megfelelően szerkesztett, átlátható formában elkészíteni. Tartalomjegyzékkel ellátni a könnyebb áttekinthetőség érdekében, oldalszámokkal szerkesztve. A tartalomjegyzékben és a dokumentum felépítésében célszerű a jogszabályban (15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 4/A.§ (1)) meghatározott pontokat követni, majd azokat kifejteni.

Integrált intézmény Szakmai Programjában nem javasolt háromnál több szolgáltatás biztosítása esetén az egy dokumentumban való megjelenítés, miután az átláthatatlanná válik és külső szemlélő számára értelmezhetetlen lesz a terjedelme okán, illetve a szolgáltatások megfelelő módon való kifejtésére nem nyújt lehetőséget.

A Szakmai Programot jogszabály változás esetén, illetve évente javasolt és szükségszerű felülvizsgálni, módosítani.

Alapelvek

A Szakmai Programnak meg kell felelnie a következő alapelveknek: nyilvánosság, közérthetőség, áttekinthetőség, egyediség.

Nyilvánosságon azt értjük, hogy a Szakmai Program egy olyan szolgáltatói dokumentum, melyet az ellátást igénylő vagy annak törvényes képviselője, hozzátartozója, egyéb érdeklődő megtekint, ez által megismerheti a szolgáltató működését, az adott ellátási formát. A Szakmai Programot elérhetővé kell tenni a szolgáltatás nyújtás helyszínén, valamint – lehetőség szerint – elektronikus formában is.

Közérthetőség szempontjából fontos, hogy egy kívülálló számára is értelmezhető legyen, ne jogszabályi másolással tájékoztasson. Idegen szavak használata esetén javasolt magyarázó utalás vagy a dokumentum végén egy külön részben részletezni a fogalmakat.

Áttekinthetőség szempontjából a Szakmai Program szerkezetére nincs jogszabályi kötelezőség, de mint a fentiekben említésre került javasolt a jogszabályi pontok követése. Formailag akkor megfelelő a Szakmai Program, ha megnevezi készítőjét, feltünteti az elkészítés időpontját, az érvényességi idejét; tartalmazza a fenntartó, hálózat esetén a hálózat, mint szolgáltató, és a telephely nevét, címét, elérhetőségét; tartalmazza a szolgáltató által ellátandó földrajzi területet, megfelelően tagolt, szerkezete követi a rendeletben felsorolt tartalmi elemeket.

Egyediség szemponton, alapelvek azt értjük, hogy az általános szabályokon túl a Szakmai Programnak tartalmaznia kell, hogy a bemutatott szolgáltatás térben és időben hol helyezkedik el, mi alapozza meg létjogosultságát és működését és milyen módon illeszkedik a helyi szolgáltatói rendszerbe.

Nincs két egyforma szolgáltatás, még ha azonos szolgáltatásokról illetve fenntartóról is van szó, így kerülendő a jogszabályból való beillesztés és másolás.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény Szakmai Programjának tartalmaznia kell az alábbi elemeket:**

- a) a szolgáltató, intézmény nevét, székhelyét, telephelyét;
- b) az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzőit;
- c) a szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, így különösen
 - ca) a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
 - cb) az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módját,
- d) a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját;
- e) az ellátás igénybevétele módját;
- f) a gyermekjóléti szolgáltató, intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módját;
- g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat;
- h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módját, formáit.

A Szakmai Program megírása során a fenti rendeletben megfogalmazott pontok helyes tartalommal való megtöltésének elengedhetetlen feltétele a 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről ismerete.

Példa: Gyerekház szolgáltatás hol helyezkedik el, mi alapozza meg létjogosultságát és működését és miért, milyen módon, milyen célok és alapelvek menetén illeszkedik a helyi szolgáltatói rendszerbe, pl. sok a fiatal kisgyermeket nevelő család és / vagy egyedülálló leányanya, szegregátum területén található, jelen van a nagyfokú gyermekszegénység, szocializációs és prevenciós szempontból fontos, a szülők kompetenciafejlesztése szempontjából kiemelt jelentőségű stb.

VII. A BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ ALAPSZOLGÁLTATÁSAI

A Szakmai rendelet 4. § (1) A Biztos Kezdet Gyerekháznak szolgáltatásként biztosítania kell

a) a szociokulturális hátrányokkal küzdő családok felkeresését és a Biztos Kezdet Gyerekház által nyújtott szolgáltatások igénybevételének ösztönzését,

b) a gyermekek számára rendszeres szakmai szolgáltatásként állapotfelmérést, valamint számukra legalább képesség-kibontakoztató foglalkozást, fejlesztést és kísétkéztetést,

c) a szülőknek a gyermekkel együtt történő részvételét a foglalkozásokon, a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést, a gyermekneveléshez, a személyes higiéné biztosításához és a háztartásvezetéshez szükséges ismeretek átadását célzó, valamint egyéb preventív célú programokat,

d) évente legalább tizenkét közösségi rendezvény megszervezését a hároméves kor alatti gyermeket is nevelő családok, illetve a helyi közösség számára, amelyből legalább hat rendezvény szakmai tartalmának a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásait igénybe vevő családok szükségleteihez kell igazodnia.

(2) A Biztos Kezdet Gyerekház az (1) bekezdésben foglaltakon túl a Gyvt. 38/A. § (1) bekezdésében meghatározott célokat szolgáló, a helyi szükségleteknek megfelelő és kellően indokolt szolgáltatásokat is nyújthat, így különösen

a) a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikusi, illetve egyéb egészségügyi tanácsadást biztosíthat,

b) szakember bevonásával szülői csoportos beszélgetéseket szervezhet,

c) a fogyatékos vagy eltérő fejlődésű gyermekek számára ellátást, szolgáltatást nyújtó szolgáltatók, intézmények képviselőivel történő konzultációra lehetőséget biztosíthat a fogyatékos vagy eltérő fejlődésű gyermekek szülei számára, valamint azon szülők számára, akik gyermekeinél ilyen tünetek jelentkeznek, és ezt az egészségügyi alapellátást nyújtó orvos vagy védőnő igazolja,

d) különböző módszerek alkalmazásával segítheti a szülőket, hogy visszajelzést kapjanak a gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről,

e) a környező aprófalvakban, tanyás területen élő gyermekek és szüleik számára heti rendszerességgel játékos foglalkozásokat szervezhet,

f) biztosíthatja a környező aprófalvakban, tanyás területen élő, nem megfelelően fejlődő gyermekek számára a megfelelő szakemberhez való hozzáférést,

g) javasolhatja a védőnői ellátás, más egészségügyi szolgáltatás, illetve szociális és gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételét,

h) közreműködhet a családtervezési ismeretek átadásában, a veszélyeztetett várandósság megelőzésében, és

i) segítheti a várandós anyákat a gyermek fogadására való felkészülésben

j) mosási, szárítási, valamint tisztálkodási lehetőséget biztosíthat.

1. A gyermekek fejlődését közvetlenül támogató szolgáltatások

- Gyerekekkel való rendszeres foglalkozás a szülő bevonásával.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése és fejlődésük (állapotuk) felmérése.
- A gyermekek fejlődési elmaradásának, zavarainak szűrése.
- Azonosított fejlődési zavar, elmaradás, vagy annak gyanúja esetén a gyermeknek és szüleinek fejlesztő szakemberhez történő eljuttatása vagy a hozzáférés Gyerekházban történő biztosítása, valamint a kezelés nyomon követése.
- Rendszeres team-megbeszélések a helyi szakemberek között.

2. A szülőkre irányuló szolgáltatások

- A korszerű gyermeknevelési alapelvek közvetítése a gyerekekkel való foglalkozások során.
- Ismeretterjesztő anyagok készítése és terjesztése.
- Szülésre, gyermek fogadására való felkészülés, családtervezési ismeretek.
- Gyermeknevelési kérdésekkel kapcsolatos csoportos szülői beszélgetések.
- Egyéni konzultációk a szülőkkel.
- A gyermek otthonának felkeresése.
- A hátrányos helyzetű (köztük roma) családok fokozott bevonása.
- A szülők megerősítése szülői-, általános állampolgári -, és munkavállalói szerepeikben. Pl.: A szülők részére pályaorientációs csoportfoglalkozás, munkavállalási tanácsadás lehetőségének biztosítása, amely hatékony segítséget nyújt a megfelelő munkahely megtalálásában

3. A helyi közösségre irányuló szolgáltatások

- A helyi döntéshozók és fenntartó informálása a Gyerekház működéséről.
- A közösség életében való részvétel, közösségi rendezvények szervezése.
- Kapcsolódás az adott településen illetve kistérségben elérhető fejlesztési forrásokhoz.

4. A társszakmák közötti együttműködést segítő szolgáltatások

- A partnerekkel szakmai kapcsolattartás biztosítása, rendszerszerű, folyamatos együttműködésük megszervezése
- Esetmegbeszélések kezdeményezése és lebonyolítása.

5. A Biztos Kezdet Gyerekházak egyéb feladatai, tevékenységei

A) A családok elérése

- A célcsoport tudatos elérése és a program szemléletének terjesztése
- Rendszeres tájékozódás az elérendő családokról
- A családok tájékoztatása a programról, ösztönzésük a felkínált szolgáltatásokban való részvételre

- A családok diszkriminációmentes, a helyi lakosság összetételét tükröző megjelenése a Gyerekházban
- A program alapelveinek terjesztése a helyi közösségben.

B) Folyamatos tanulás

- A szolgáltatások minőségének fejlesztése, folyamatos tanulás és fejlődés
- Igényfelmérés és megvalósítási terv (éves és heti) készítése
- Biztos Kezdet Dokumentációs Rendszer (továbbiakban: Dokumentációs Rendszer) és Központi Elektronikus Nyilvántartási Rendszer (továbbiakban: KENYSZI rendszer) vezetése
- Rendszeres önértékelés és a szolgáltatások továbbfejlesztése.

6. Együttműködés a család-és gyermekjóléti szolgálattal – jelzőrendszeri feladatok

A rendelet 5. § (1) bekezdése alapján A Biztos Kezdet Gyerekház a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a család- és gyermekjóléti központtal együttműködve segíti elő a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációját. A Biztos Kezdet Gyerekház legalább havonta egy alkalommal csoportmegbeszélést szervez, amelyre meghívja a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekintézmény, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagját.

Az együttműködés keretében a Gyerekháznak eleget kell tennie a Gyvt.-ben meghatározott gyermekvédelmi jelzőrendszeri kötelezettségének, amely szerint jeleznie kell a család-és gyermekjóléti szolgálat felé, ha gyermek veszélyeztetettségét észleli, vagyis ha olyan helyzetet tapasztal, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Amennyiben súlyos veszélyeztető helyzetről szerez tudomást – ilyen lehet a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása – azonnali eljárást (gyámügyi, vagy rendőrségi) kell kezdeményeznie. A jelzést írásban kell megtennie, illetve azonnali intézkedést igénylő esetben lehet telefonon, vagy szóban, de utána ezt a jelzést is írásba kell foglalni (Gyvt. 17.§).

Amennyiben a család-és gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélést, vagy esetkonferenciát tart a Gyerekház szolgáltatásait rendszeresen igénybe vevő gyermek esetében, azon részt kell vennie.

VIII. JELZŐRENDSZER

A szintén a Gyvt.-ben szabályozott, veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer célja a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

A gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer szereplői:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,**
- c) a köznevelési intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a munkaügyi hatóság,
- l) a javítóintézet,

- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

A Birtos Kézdet Gyerekház, család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatai és a veszélyeztetettség megelőzése	
Az egyéni munkafeladatok	Az iskolai munkafeladatok
• Pedagógiai, szociális, egészségügyi, jogi és pszichológiai segítségnyújtás a gyermekről • Részt vesz a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai eseményein • Eszmegbeszélés (problémákat feltáró, megfigyelő, illetve a segítő folyamat feladatellátását egyeztető munkaformák) • Eszmeforrás (a adott esettel kapcsolatban lévő összes személynél részvételével zajló konferencia) • Eszmeforrás (egy adott esettel kapcsolatban információcsere, tájékoztató) • Szakmai előzetes megbeszélés (egy adott településen vagy térségben dolgozó jelzőrendszeri tagok részvételével szervezett szakmai megbeszélés, célja nem egy konkrét ügykezelés, hanem egy előre meghatározott témakör több szempontú feldolgozása) • Év és szakmai tanácskozás (települési jelzőrendszer minden tagjának részvételével zajló megbeszélés)	5. § (1) A Birtos Kézdet Gyerekház a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központtal együttműködve segíti elő a gyermek és a család elhelyezkedését az integrációban. A Birtos Kézdet Gyerekház legalább havonta egy alkalommal csoportonként megbeszélés szervez, amellyel megvizsgálja a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekotthon, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjait. (2) A Birtos Kézdet Gyerekház a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve a család- és gyermekjóléti központtal való együttműködése keretében: a) ellátja a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaiból eredő feladatokat, b) a család- és gyermekjóléti szolgálatot megelégedésre részvevő Birtos Kézdet Gyerekház szolgálati rendszere igénybe vevők ügyében tartott eszmegbeszélésen, eszmeforráson, c) a adott gyermek ügyében egyeztetést folytat a Birtos Kézdet Gyerekház szolgálati igénybe vételének lehetőségéről, és d) évente legalább egyszer tájékoztatót nyújt a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a Birtos Kézdet Gyerekház működésének tapasztalatairól, szolgálati adatairól és az igénybe vétel módjában bekövetkező változásokról. (4) 2018. évi 4. sz. EMLK rendelet Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai és a segítő szakemberek a felmerülő problémák kezelése érdekében egy szakmai team-et alkotnak, az adott esetben megoldása érdekében azonos szakmai véleményt kell kialakítaniuk, meg kell egyezniük az általános tantervi fogalom azonosíthatóságában és annak elérése módjában.

Veszélyeztetettség

A jelzőrendszer tagjainak feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. A család- és gyermekjóléti szolgálatok számára kötelezettség a jelzések rögzítése, a veszélyeztetett gyermekek problémáinak feltárása és a megoldások keresése.

A Gyvt. szerint a veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Veszélyeztető körülmények lehetnek:

- Anyagi problémák (munkanélküliség, alacsony jövedelem);
- Lakhatási problémák (hajléktalanság, rossz lakáskörülmények, kilakoltatás, vándorló életvitel, kényszerű együttélési körülmények);
- Családszerkezeti, kapcsolati problémák (árvaság, megbomlott család, megromlott családi viszonyok, rossz szülő-gyermek kapcsolat);
- Szülői elhanyagolás, elhagyás (egészségügyi-, gondozás, gondoskodás-, iskoláztatás-, érzelmi elhanyagolás, felügyeletlenség, veszélyeztető magatartás, elhagyás, lemondás a gyermekről);
- Gyermekbántalmazás (fizikai-, érzelmi-, szexuális bántalmazás, magzat-, újszülött károsítása, kényszerítés koldulásra, prostitúcióra, gyermekmunka, rendszerabúzus);
- Szülői devianciák (alkohol-, drog-, játékfüggőség, bűnelkövetés, öngyilkosság);
- Gyermeki devianciák (alkohol-, drog-, játékfüggőség, bűnelkövetés, öngyilkosság, prostitúció, agresszivitás, magatartás problémák, csavargás);
- Egészségügyi problémák (mentális betegség, fogyatékos, gyermek állapota);

- Egyéb veszélyeztető tényezők (családon kívüli veszélyeztetés, kiskorú szülő, illegális bevándorlás).

A testileg egészségesen született gyermekek fejlődését alapvetően három tényező befolyásolhatja negatívan:

- a nem megfelelő érzelmi, nevelési légkör (például elhanyagolás, türelmetlenség, gondozási ismeretek hiánya), valamint
- a család anyagi, szocio-kulturális körülményei által kiváltott, tárgyi, objektív ingerszegény környezet (pl. nem megfelelő mozgástér, játékok hiánya, stb.)
- a szülők ismerethiányból fakadó hátránya (pl. a nem megfelelő berögződés a nem megfelelő döntéseket eredményezi, ami negatív példaértékkel párosul)

Mindkét tényező időben és hatékony módon történő felismerését negatívan befolyásolhatja, ha az adott helyszínen a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai kevésbé, vagy egyáltalán nincsenek jelen valamilyen oknál fogva, de a család és a szolgáltató részéről is lehetnek felismerést gátló akadályok.

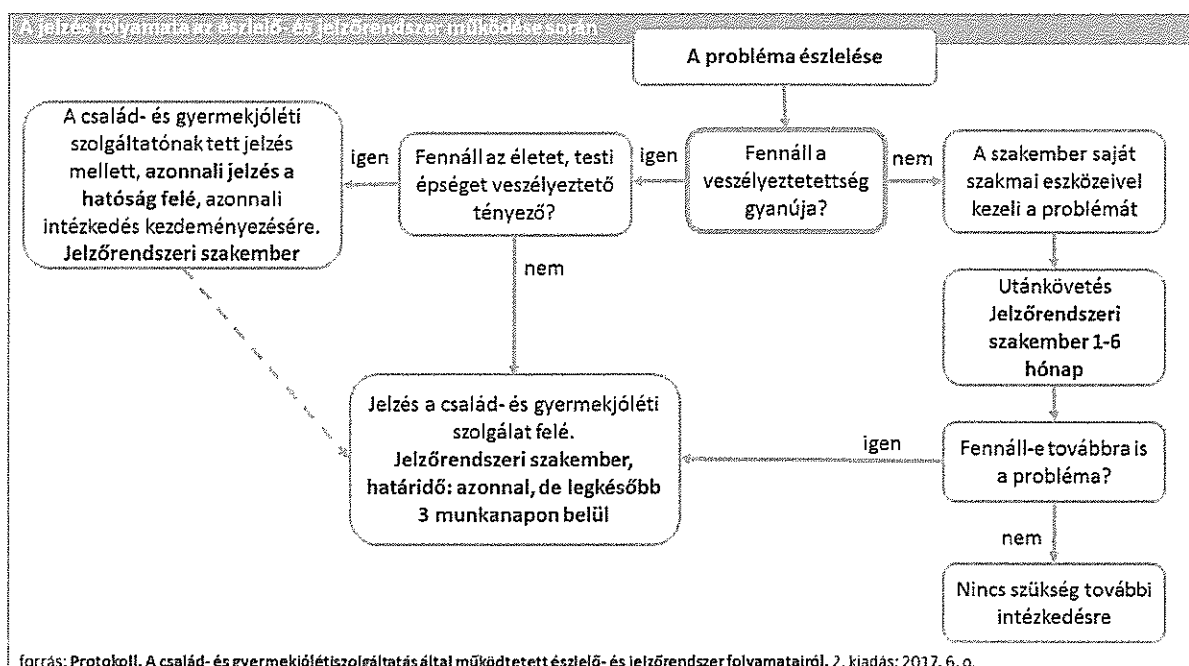
A Gyerekházakban rendszeresen, a család és a szolgáltatást nyújtó számára is tervezhető módon kell lehetőséget teremteni a hiányzó szolgáltatások (szolgáltatás elemek) gyakorlati megvalósítására (például: védőnői munka, babamasszázs, mozgásos, nyelvi, zenés játékok).

IX. MÓDSZERTANI AJÁNLÁSOK AZ ALAPTEVÉKENYSÉGEKHEZ

Általános szakmai elvárások

A Gyerekházak tevékenységrendszere és az ott megjelenő feladatok összetétele olyan sokrétű, hogy ezek megoldása nagyon sokféle szaktudást, nyitott, partnerségre épülő attitűdöt igényel.

A Gyerekházak vezetőire és munkatársaira irányuló speciális képzést az uniós projekt idején már elvégezték a szakemberek, de a fluktuáció miatt sok helyen vannak olyanok is, akik nem rendelkeznek e képzésről kiállított tanúsítvánnyal.

A TEF a Gyerekházakban újonnan foglalkoztatott személyek számára, **akkreditált Biztos Kezdet Alapképzést** szervez, melyet a Szakmai rendelet 7. § (2) b) pont, és (3) bekezdés alapján szükséges a Gyerekházba vezetői és nem vezetői munkakörben foglalkoztatott személynek elvégezni a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított kettő éven belül.

X. A SZÜLŐKRE IRÁNYULÓ SZOLGÁLTATÁSOK

Szülőknek szervezett programok a Gyerekházban: A házon belül vagy kívül szervezett program, melynek célja a szülőknek, leendő szülőknek, várandósoknak a szülői, állampolgári, munkavállalói kompetenciáinak direkt/indirekt fejlesztése, támogatása.

Ezeket a programokat a Gyerekház tervezi, szervezi, meghívottja lehet a gyerekház szülőkön, leendő szülőkön, várandósokon kívül bárki a településről, esetleg a környező településekről. Felelős: a Gyerekház vezetője. Az ún. "szülős programokon" gyakran vesznek részt külső szakemberek: védőnő, (gyerek-, házi-, szülész/nőgyógyász) orvos, dietetikus, mentőstiszt, családsegítő, stb., akik szaktudásukkal különböző munkaformák (szülőcsoport, beszélgetőkör, előadás, konzultáció, tanácsadás, stb.) keretein belül igyekeznek támogatást nyújtani.

A szülőkre irányuló szolgáltatások során olyan partneri kapcsolat kialakítása a cél, amely lehetőséget ad:

- a szülők nevelési kompetenciáinak bővítésére, formálására, valamint
- a felnőttek egyéni jólétének, jövőképeinek pozitívabb irányú befolyásolására (például: kreatív szabadidős elfoglaltságok lehetőségének megteremtése, munkaképessé válásban való segítség, egészségneveléssel összefüggő tevékenységek, háztartási, gazdálkodási ismeretek).

A hátrányos helyzetű családok megszólítása és a közös munkába való bevonása érdekében a Gyerekház dolgozóinak rendszeresen kell családlátogatásokat szervezniük, először lehetőleg még a kisbaba születése előtt. A kölcsönös, személyes kapcsolat kialakítása a cél, például a vendégvárás-vendégfogadás dinamikájának kialakításával. Fontos, hogy a Gyerekház dolgozói vagy segítői között legyen olyan személy, aki a célcsoport tagja, aki közvetítője lehet a személyes kapcsolatok alakításának.

Konzultáció a szülővel: személyes jellegű megbeszélés/beszélgetés a szülővel/szülőkkel. Két céllal szerveződhet:

1. minden alkalommal, amikor a gyermek fejlődési jellemzőit/állapotát rögzítik a Gyerekházban dolgozók a Dokumentációs Rendszerben (a gyermek fejlődésével kapcsolatos megfigyelések, szükséges beavatkozások, folyamatok megbeszélése),
2. a szülők kérésére vagy a Gyerekház munkatársai kezdeményezésére - eseti jelleggel, szükség szerint (a gyermeket, a szülőt, a családot érintő történés, siker/kérdés/probléma megbeszélése, illetve tanácsadás során, amely a lehetőségeinek felmérését szolgálja).

A helyi közösségre irányuló szolgáltatások és a közösségi rendezvényekkel kapcsolatos elvárások

Közösségi program a Gyerekházban: A Gyerekházon belül vagy kívül szervezett program, melynek célja az összetartozás érzésének, a "mi-érzésnek" az erősítése.

A Gyerekházon belüli közösségi programok segítik a gyerekház szülői közösség kialakulását, formálódását, a ház közösségi térként való működése támogatja a helyi közösségi folyamatokat, az integrációt, a szülők, családok kultúrájának egymás jobb megismerését, elfogadását. Ezeket a programokat a Gyerekház tervezi, szervezi, meghívottja lehet a gyerekház családokon kívül bárki a településről, esetleg a környező településekről. Felelős: a Gyerekház vezetője.

A Gyerekházon kívül szervezett közösségi programok segítik, hogy a ház beágyazódjon, szerves részévé váljon a település életének, lehetőséget nyújt a disszeminációs tevékenységre. Ezt is szervezheti a Gyerekház, de jellemzően ezeket helyi partnerszervezetek tervezik, vezetik, ilyenkor a ház aktív

résztvevője a programnak. A ház programjának, részvételének minőségéért a Gyerekház vezetője felelős.

A Gyerekház dolgozói módszeresen ismerjék meg a helyi informális, formális társadalmi folyamatokat és maximálisan támaszkodjanak rá (például: helyi szokások, helyi és országos vagy nemzeti ünnepek). Természetesen ez nem csak adaptivitást, hanem közösségformálást is jelent.

A Gyerekházak kapcsolódjanak a települési rendezvényekhez, programokhoz, a helyi intézményekhez, civil szervezetekhez, nemzetiségi önkormányzatokhoz és szaktudásukkal, ügyességükkel gazdagítsák a helyi közösség életét.

A bevonandó családok számára nélkülözhetetlen, hogy a folyamatos odafigyelésünkről, törődésünkről biztosítsuk őket, tapasztalati szinten is. Ebből a folyamatból alakul ki az egyre aktívabb önálló kezdeményezés, és tevékenység megvalósítás.

A különböző generációk párhuzamos megszólítása szintén pozitív hatású, az egyéni és közösségi szinteken egyaránt. A Gyerekház tevékenységébe érdemes bevonni azokat a generációkat is, amelyek közvetlenül nem érintettek a ház alaptevékenységében (például: sokféle élettapasztalattal rendelkező idősök, a gyereknevelésben, családalapításban még nem érintett ifjúsági korosztály, a Gyerekházba járó gyerekek nagyobb testvérei).

A helyben élő, különböző méretű és összetételű közösségek közötti kohéziót növeli, ha például egy gyermek, vagy a szülő születésnapjának megünneplésének teret, lehetőséget adnak a Gyerekházban.

A Gyerekházak, működésük során elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekek, családok bevonására koncentrálnak. Azonban a „jó működés” szimbóluma, ha a Gyerekházakba járó családok szocio-kulturális rétegződése hasonló, mint az adott települési környezet társadalmi rétegződése.

Együttműködések

A Gyerekház céljai megvalósulásának elengedhetetlen előfeltétele a program szolgáltatásainak a meglevő intézményrendszerekkel és más szolgáltatókkal történő összehangolása. A Gyerekházak munkájának megtervezése során, ezért érdemes nagy figyelmet fordítani a szakmailag összehangolt munka megteremtésére.

A családok, helyi közösségek komplex támogatása csak együttműködő formában hatékony. A társszakmáknak fel kell ismerniük, hogy egymást erősíthetik az együttműködéssel, erőiket megsokszorozhatja a partnerség.

Lehetséges partnerek:

- Család-és gyermekjóléti szolgáltatások munkatársai
- Fejlesztő- és gyógypedagógus
- Gyermek- és/vagy házi orvos
- Gyermekfogász
- Korai fejlesztő
- Nevelési tanácsadó munkatársa
- Óvodapedagógus
- Pedagógiai szakszolgálat munkatársa
- Pszichológus, pszichiáter
- Védőnő
- Helyi formális és informális civil szervezetek
- Nemzetiségi Önkormányzatok
- Helyi Munkaügyi Központ

- Egyéb Gyermekesélyesélynövelő szolgáltatásai: Tanodák, Felzárkózási Közösségi Házak: Jelenlét pontok, Csillagházak, Csillagpontok, Jó Kis Helyek, Gyermekesély Közösségi Házak, Gyermekesély Irodák (Elérhetőségeik: [Hirek – Szocialis Ágazati Portál \(szocialisportal.hu\)](http://Hirek-Szocialis-Agazati-Portal-szocialisportal.hu))

Étkeztetés

A gyermekek kísétkéztetésének biztosítása is feladata a Gyerekháznak: Az étkeztetés alapvetően a délelőtti tízóráira vonatkozik. A közös étkezések szervezésének célja:

- az étkezésre vonatkozó helyes szokások alakítása, kézmosás, asztalnál étkezés, stb.
- a táplálék minőségének megválasztásában való befolyásolás, pl. zöldségek, gyümölcsök rendszeresítése,
- egészséges táplálkozásra való nevelés,
- konyhai műveletek bevezetése, tanítása, pl. közös főzés, otthoni tartósítás, befőzés, stb.

Fontos, hogy ne csak készételek szerepeljenek az „étlapon”.

A Gyerekházban nyújtott étkezés keretében nem közétkeztetésről van szó. A tízórai, vagy akár az uzsonna lehet pékárú, szendvics, gyümölcs, tejtermék.

Team-munka a Gyerekházban

Adott célra/feladatra, adott időtartammal szervezett, rugalmas, kooperációra épülő munkaforma, melyet a Gyerekház vezetője tervez, szervez, irányít. Eredménye: közös megállapodás feladatokról, felelősökről, határidőkről. Produktuma minden esetben: feljegyzés/ emlékeztető, jelenléti ív. A nyugodt, hatékony szakmai megbeszélés feltételeit meg kell teremteni (nem folyosón, nem gyerekek között, stb.). Felelőse: a Gyerekház vezetője, egyes feladatok/témakörök szükség szerint delegálhatóak a munkatárs(ak) vagy egyéb résztvevők számára. Időtartama változó, a feldolgozandó feladatok/témák szerint.

Havi team/kibővített team: havonta egyszer a nyitvatartási időn kívül, kötelezően szervezett megbeszélés. Helyszíne lehet a Gyerekház vagy egyéb szakmai partnerszervezet székhelye. Mindig témája az előző hónap tevékenységeinek szakmai értékelése és a következő hónap megtervezése, eseti témák lehetnek pl.: a családokkal kapcsolatos rendszerszintű beavatkozások megbeszélése, a ház működésével kapcsolatos stratégiai szintű együttműködések, vagy egy-egy esemény megszervezéséhez kapcsolódó tervezés.

Résztvevők: a Gyerekház összes munkatársa, meghívott lehet: szülő(k) mentor, szakmai partnerek, szakemberek, fenntartó.

Amennyiben a havi/kibővített team külső helyszínen szerveződik (pl.: jelzőrendszeri megbeszélés, esetmegbeszélés, együttműködés fél éves megtervezése az óvodával, stb.), akkor is érvényesnek kell lennie annak, hogy nyitvatartási időn kívül és minden munkatárs részvételével zajlik. Ezekben az esetekben a Gyerekházban kell az előző hónap tevékenységeinek szakmai értékelését és a következő hónap megtervezését lebonyolítani.

Heti team: hetente egyszer a nyitvatartási időn kívül, lehetőség szerint állandó napon, kötelezően szervezett megbeszélés a Gyerekházban. Mindig témája az előző hét tevékenységeinek szakmai értékelése és a következő hét megtervezése, operatív tevékenységek megbeszélése. Tervezi és vezeti a Gyerekház vezetője.

Résztvevők: a ház összes munkatársa, meghívott lehet: szülő(k) – cél, témától függően bekapcsolásuk a ház szakmai tevékenységébe - mentor, szakember(ek).

Rendkívüli team: Lehetőség szerint a nyitvatartási időn kívül szervezett eseti megbeszélés, melynek célja egy-egy rendkívüli esemény, sürgős megoldást igénylő probléma elemzése, javaslatok gyűjtése, intézkedések/feladatok megtervezése.

Résztvevők: a Gyerekház összes munkatársa, meghívott lehet: szülő(k) mentor, szakmai partnerek, speciális szakemberek, fenntartó.

Összevont team: A komplex program során bevezetett/kipróbált, negyedévente, a nyitvatartási időn kívül szervezett munkaforma, melynek célja: közös feladatok, problémák megbeszélése, információk megosztása, tudásbővítés, jó gyakorlatok átadása.

Résztvevők: a térségben található Gyerekházak vezetői, munkatársai, vezetője a helyszínt biztosító Gyerekház vezetője. Meghívottak lehetnek: mentor, fenntartó. Helyszíne: rotáló rendszerben a résztvevő Gyerekházak települései. A hálózatosodás egyik hatékony, bevált, ajánlott formája.

XI. ÖNKÉNTESÉG

Önkéntesek a Gyerekházban, önkéntes menedzsment

A szakmai munkatársak, megvalósítók, szülők önkéntesként is részt vehetnek a munkában, biztosítva ezzel a további humán erőforrás bevonást, új innovatív szolgáltatásokat, programokat. Azonban itt is fontos megjegyezni, hogy az önkéntes tevékenység nem számít be a rendelet által kötelezően előírt heti munkaidőbe.

Az önkéntesség terén megkülönböztethetünk formális, illetve informális önkéntességet.

Formális önkéntesség

A Gyerekház fogadhat:

- fiatalokat (14-30 év): Iskolai Községi Szolgálatra (az IKSZ nem önkéntesség, mert kötelező), de a kötelező 50 óra után lehetnek a fiatalok önkéntesek. Az IKSZ egy önkéntességhez vezető út is lehet a fiatalok számára. Európai Szolidáris Testület keretében meghatározott időszakra vagy csak úgy klasszikus keretek között
- felnőtt önkéntesek fogadása (30-60 év)
- senior önkéntes program (60+): nyugdíjasok részére
- közérdekű önkéntes (2005. LXXXVIII. törvény alapján)

Az önkéntesek fogadására szükséges elkészíteni egy menedzsment tervet (pl.: önkéntesek toborzása; megtartása, önkéntes munka elismerésének módja) mit lehet önkéntesként a Gyerekházban tenni, mikor lehet önkénteskedni.

Ezen felül a Gyerekházban a megvalósítók önkéntesen (önkéntes jogviszony keretében) is elláthatják feladataikat. Ebben az esetben munkájukért pénzbeli juttatás nem jár, természetbeni juttatás adható. Tevékenységüket, vállalt feladataikat a velük kötött önkéntes szerződés deklarálja. Önkéntes jogviszony létesítése esetében figyelembe kell venni a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény előírásait.

Informális önkéntesség

Önkéntesként a szülőket, kortársakat, családtagokat, egyetemi hallgatókat is bevonhat a Gyerekház, akik közreműködnek egy-egy program, rendezvény lebonyolításában, vagy segítik a Gyerekház Szakmai Programjában meghatározott tevékenységek hatékony megvalósítását. Az önkéntesek saját ötleteik révén plusz szolgáltatásokkal, programokkal is hozzájárulhatnak a Gyerekházban folyó munka hatékonyságának növeléséhez.

XII. EGYÉB ISMÉRVEK, ELVÁRÁSOK A SZOLGÁLTATÁSSAL KAPCSOLATBAN

A Biztos Kezdet Gyerekházak nyitvatartása

A 40/2018 (XII. 4.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdésében a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatási idejének egy hónapban átlagosan el kell érnie munkanaponként a 6 órát azzal, hogy a Biztos Kezdet Gyerekháznak lehetőség szerint minden munkanapon legalább 4 óra időtartamban szolgáltatást kell nyújtania a gyermekek és a szülők számára. A szolgáltatás a Biztos Kezdet Gyerekház épületében, a Biztos Kezdet Gyerekháznak helyet biztosító, más szolgáltatást is befogadó integrált térben vagy eseti jelleggel, ha a szolgáltatás típusa azt megköveteli, külső helyszínen biztosítható.

A Gyerekház éves nyitvatartását a Szakmai rendelet hatályos állapota tartalmazza.

A Biztos Kezdet Gyerekház munkatársai délelőtti munkája közvetlenül a gyerekekkel és a szüleikkel való foglalkozás. 13 óra után a kötelező munkaidő része az adminisztráció, az online Dokumentációs Rendszer vezetése, a szakmai team megbeszélések szervezése, családlátogatások végzése, a közösségi rendezvények szervezése, szülőknek szóló tevékenységek végzése.

Veszélyhelyzet kihirdetése során a családokkal történő kapcsolattartás online módon is történhet a szükséges dokumentációk vezetése mellett (pl. jelenléti ív vezetése, feltüntetve azon az online módot).

XIII. MENTORÁLÁS

A Szakmai rendelet 5.§ (3) szerint a Biztos Kezdet Gyerekház együttműködik a TEF által működtetett, a Gyerekházak módszertani támogatását biztosító mentori hálózattal.

A Gyerekház teljes tevékenységrendszerének minőségi megvalósulását, a szakmai igényesség állandó jelenlétét a TEF által képzett és szervezett mentori munkaközösség támogatja.

A Gyerekházak számára a módszertani támogatást, a TEF nyújtja elsősorban a mentorhálózaton keresztül. A mentor fogalma nem azonos a szociális és közoktatási fejlesztésekben megjelenő támogató szakemberrel. A Gyerekház mentora a program filozófiájának érvényesülését ösztönzi, segíti, ez a munka valójában a Gyerekházak tevékenységének külső szakmai-módszertani támogatása. Minden Gyerekháznak külön mentora van. A mentorok helyszíni látogatásait havonta legalább egy alkalommal biztosítják. A mentor a Gyerekház minőségi működését segíti, s facilitálja az egyes folyamatokat.

A mentor nem egyetlen modellt, hanem olyan standardok, jó gyakorlatok kialakítását támogatja, amelyek rugalmasan adaptálhatóak, a gyakorlat során továbbfejleszthetők, elősegítve ezzel a fenntarthatóságot is.

A mentorok javaslatokat tesznek a gyakorlati megvalósítás, esetleges hibás működés javítására, segítik a Gyerekházakat a hálózatépítésben, új dolgozók esetén a csapatépítésben. Gyakorlati tanácsokkal támogatják a Gyerekházak és partnereik közötti együttműködést, segítik és ösztönzik a Gyerekházak közötti szakmai együttműködést, szakmai műhelyek szervezését, lebonyolítását. Problémahelyzetekben szakmai tanácsokkal segítenek, esetleg konfliktusok kezelésében is szerepet vállalnak a hatékony működés érdekében.

XIV. BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ DOKUMENTÁCIÓS RENDSZER

A Gyerekházak szakmai módszertani munkáját a TEF által biztosított Dokumentációs Rendszer is támogatja, amelyet minden Gyerekháznak kötelezően - lehetőleg naprakészen - vezetnie kell. A Gyerekház célját, együttműködési kötelezettségeit, valamint a „Biztos Kezdet Gyerekház Dokumentációs Rendszer”-re vonatkozó szabályokat a Gyvt. 38/A.§-a szabályozza.

A Dokumentációs Rendszer biztosítja a Gyerekházak működésének átláthatóságát, a szakmai munka minőségi mutatóit is. Tartalmazza a gyermekek fejlődési mutatóit az elvégzett felmérések, vizsgálatok, szűrések eredményeit, a különböző szolgáltatások – gyerekekre, szülőkre, helyi közösségekre és szakmai partnerekre irányuló tervezését és megvalósulásának részleteit. Jól követhető a Gyerekházakban működő szakmai munka minősége a team ülések és partnerség dokumentálása által, illetve az esetleges fejlődési elmaradásokra adott reakciók, válaszok által is.

Gyvt. 38/A.§ (5) előírja a Dokumentációs Rendszer tartalmát.. Eszerint:

(5) A Dokumentációs Rendszer tartalmazza

a) a gyermek

- aa) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelére és adóazonosító jelére vonatkozó,*
- ab) anyanyelvére vonatkozó,*
- ac) családi jogállására vonatkozó,*
- ad) veszélyeztetettségének megállapításához szükséges és elégséges adataira, így különösen vagyoni helyzetére, környezetére, élelmezésére, ruházatára, lakhatási viszonyaira vonatkozó,*
- ae) megfelelő ellátásához, gondozásához szükséges és elégséges adataira, így különösen a személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, neveltségi állapotára, fejlődésére vonatkozó,*
- af) egészségi állapotára vonatkozó,*
- ag) fényképére, a róla készített mozgóképre vonatkozó,*
- ah) hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetére vonatkozó, a vele kapcsolatos egyéb hatósági, bírósági eljárásokra, határozatokra vonatkozó,*
- ai) kapcsolattartásra jogosult hozzátartozójának személyazonosító adataira vonatkozó,*
- aj) lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó személyek személyazonosító és személyes körülményeire vonatkozó,*
- ak) házi orvosának, védőnőjének és a nevelkedése szempontjából jelentőséggel bíró személyek elérhetőségére vonatkozó;*

b) a szülő, törvényes képviselő, befogadó szülő, várandós anya

- ba) személyazonosító és a társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,*
- bb) vagyoni helyzetére, lakhatási viszonyaira, környezetére, munkahelyére, iskolai végzettségére, kapcsolataira vonatkozó,*
- bc) gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó,*
- bd) egészségi állapotára vonatkozó;*

c) a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásainak leírását, a szolgáltatások biztosításában közreműködő szakemberek személyazonosító adatait és a képzésükre vonatkozó adatokat.

Központi Elektronikus Nyilvántartási Rendszer

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. Korm. rendelet alapján a Gyerekházak esetén a fenntartók kötelesek adatokat szolgáltatni a KENYSZI igénybevevői nyilvántartásba is. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Magyar Államkincstár az igénybevételt már nem a Biztos Kezdet Gyerekház Dokumentációs Rendszer adatai alapján állapítja meg, hanem a KENYSZI jelentésben rögzítettek az irányadóak. Azt azonban kizárólag a hazai költségvetésből működési finanszírozásban részesülő Gyerekházaknak kell tölteniük. A KENYSZI rendszerben megjelenő adatok képezik a hazai elszámolási rendszer ellenőrzésének az alapját. A rendszer web alapú, használatához az internet-böngészőn kívül nincs szükség további szoftver telepítésére.

Segédlet a felhasználással kapcsolatban az alábbi linken érhető el:
https://tevadmin.nrszh.hu/docs/Felhasznaloi_kezikonyv_KENYSZI.pdf

Kötelező dokumentumok

- Szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzésről szóló határozat
- Szakmai Program
- Tűz- és érintésvédelmi Szabályzat
- Házi rend
- Adatvédelmi Szabályzat

Javasolt dokumentumok

- Éves ütemterv (Események, feladatok havi bontásban)
- Organogram (A szervezeti struktúra grafikai megjelenítése)
- Akadálymentesítési terv
- Szervezeti- és működési Szabályzat

XV. BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZAK SZEMÉLYI-TÁRGYI FELTÉTELRENDSZERE

Személyi feltételek

A Szakmai rendelet 7. § (1) alapján a Gyerekházban minimum két főt kell foglalkoztatni. A vezetői munkakörben foglalkoztatott személyt heti 40 órában, és legalább heti 30 órában egy főt nem vezetői munkakörben.

A vezetői munkakörben foglalkoztatottak képzési elvárásait a jogszabály hatályos állapota tartalmazza.

A képzési elvárások mellett a vezetői munkakörben történő foglalkoztatásának kezdő időpontjától számított két éven belül eredményesen el kell végezni a Biztos Kezdet Alapképzést. A nem vezetői munkakörben foglalkoztatott esetében is elvárás az eredményesen Biztos Kezdet Alapképzés, vagy vállalni kell, hogy a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított két éven belül eleget a munkavállaló ennek a követelménynek és részt vesz Gyerekházak számára szervezett szakmai műhelyeken.

(4) A Biztos Kezdet Gyerekházban vezetői és nem vezetői munkakörben foglalkoztatott személynek

Biztos Kezdet szolgáltatásonként általában minimálisan **két fő foglalkoztatása** szükséges, de indokolt, és szerencsés lehet harmadik munkatárs alkalmazása is. A Gyerekház harmadik személy foglalkoztatása esetén lehetőleg törekedjen olyan személyt alkalmazni, aki a hátrányos helyzetű gyerekek, családok bevonását segíteni tudja (pl. roma segítő munkatárs).

Tárgyi feltételek

A Szakmai rendelet 8. § (1) A Biztos Kezdet Gyerekháznak vagy a Biztos Kezdet Gyerekháznak helyet biztosító, más szolgáltatást is befogadó integrált térnek meg kell felelnie a létesítési, használati és üzemeltetési tűzvédelmi előírásoknak, amelyet a Biztos Kezdet Gyerekház vagy a Biztos Kezdet Gyerekháznak helyet biztosító integrált tér helye szerint illetékes tűzvédelmi hatóság - a fenntartó kérésére - állapít meg és évente ellenőriz.

Fontos, hogy a Gyerekház a szolgáltatásait igénybe vevő családok által lakott „babakocsival, biciklivel megközelíthető” földrajzi területen helyezkedjen el (utca, háztömb, negyed). Kivételt jelenthetnek a „behordós” Gyerekházak, ahol nagyobb távolság is elfogadható a Gyerekház és a család lakóhelye között. A Gyerekház családias, közvetlen hangulatot és a célszerűséget leginkább biztosító épületben működhet.

A tárgyi/elhelyezési feltételekhez tartoznak a megfelelő bútorok, a megfelelő játékkészlet és ennek bővítése a külső tér (játsszó tér) révén, amennyiben az rendelkezésre áll, valamint a belső tér, ahol az alapfunkciók működése mellett részben az otthoni hiányok is pótolhatóak (folyóvíz, mosás), illetve közös főzésre, egészséges ételek készítésére van lehetőség.

A Biztos Kezdet Gyerekházban lennie kell:

- legalább egy felnőtt WC-nek;
- legalább egy gyermek WC-nek vagy a felnőtt WC használatát lehetővé tevő szűkítőnek;
- legalább egy, felnőttek és gyermekek fogadására egyaránt alkalmas fogadó helyiségnek;
- legalább egy, legalább 20 m²-es, természetes fénnel megvilágított játsszószobának
- legalább egy fejlesztő foglalkozások megtartására, a szülőkkel való beszélgetésre, csoportmegbeszélésre alkalmas helyiségnek;
- legalább egy teakonyhának, melyben van tűzhely (pl. villanytűzhely lehetőleg villanysütővel együtt), hűtőszekrény, kenyérpíró, vízforraló, előkészítő konyhalap vagy asztal;
- legalább egy fürdőszobának, amiben van gyerekfürdetésre alkalmas kád vagy zuhanyozó, mosógép, kézmosó, ruhaszárító eszköz;
- legalább kettő (három évnél lehetőleg nem régebbi) személyi számítógépnek interneteléréssel, melyek közül az egyik a munkatársak, a másik a szülők rendelkezésére áll; lehetőség szerint konyhakert művelésére alkalmas területnek és babakocsi tárolására alkalmas fedett helynek.

A játsszószobában lennie kell

- egy könnyen kialakítható, puha és könnyen tisztán tartható játsszó-mászó felületnek;
- nyitott, gyermekek számára hozzáférhető magasságú polcoknak, és rajtuk elhelyezett játékoknak;
- könyves saroknak polccal és alacsony ülőalkalmatossággal (párnák, kanapé, stb.);
- nyugodt pihenésre alkalmas pihenő helynek (alvósarok könnyű matracokkal, takaróval).

A Biztos Kezdet Gyerekház helyiségei - a játsszószoba, a WC, a fürdőszoba és a konyha kivételével - többfunkciósak is lehetnek.

A kertben (amennyiben van) lenni(ük) kell

- szabványosított kültéri játékoknak, legalább két eszközzel legalább 30 m²-en;
- szélvédett játsszóhelynek.

A játsszószoba és a vizes helyiségek, valamint a konyhakivételével a helyiségek többfunkciósak is lehetnek, egy helyiség több funkciót is elláthat, ez esetben az adott helyiségnek a nagyobb alapterületi követelménynek kell megfelelnie

Játékkészlet

A játékkészlet biztosításánál lényeges, hogy a játékeszközök megfeleljenek a kisgyermekek életkori sajátosságainak, továbbá egészségügyi és pedagógiai szempontoknak is.

Egészségügyi szempontok

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen,
- ne legyen balesetveszélyes, könnyen törhető, törött, apró elemeire szedhető,
- ne legyen hosszú zsinórja, hosszú esetleg hulló szőrű, ne legyen túl nehéz, ne legyenek éles sarkai,
- megfelelő méretű legyen, festéke ne oldódjon nyálban, ne pattogjon le, ne legyen alkalmas arra, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen.

Pedagógiai szempontok

- Minden tevékenységi formához legyenek megfelelő játékeszközök (manipuláció, konstruálás, utánpótlás és szerepjáték, mozgásfejlesztés stb.).
- A játék színe, formája, nagysága keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.
- Több fajta tevékenységhez legyen használható.
- A játék kivitelezése, legyen igényes, minőségénél a legfontosabb szempont, hogy megfeleljen a fokozott igénybevételnek!
- A játékok elhelyezése a gyermek számára önállóan elérhető nyitott játékpoliccon, tároló edényekben (vödör, kosár, stb.) a gyermekek életkorának megfelelően több azonos mennyiségre osztva történjen. A felügyeletet igénylő játékok a felnőtt által elérhető nyitott polcon, vagy szekrényben kerüljenek tárolásra.
- A játékeszközök mennyiségét a csoport létszáma, életkora határozza meg, de mindenképpen egyféle játékból több darab, vagy több egységnyi legyen.
- Fontos, hogy a játékok tartósak, biztonságosak és esztétikusak legyenek. A vásárlásnál a természetes anyagokat részesítsük előnyben.

Alapjátékok minden korcsoport számára

- különböző méretű szegett játékszerek
- babák
- játékautók
- labdák
- képeskönyvek
- építőjátékok
- mozgásfejlesztők

A vásárolt játékokon túl, támogatjuk a házilagosan is kivitelezhető, a Gyerekházban közösen elkészített eszközöket, például: só+liszt gyurma süteményeket, bábokat, stb.. A beépített udvari játékok során célszerű figyelembe venni a korcsoportnak ajánlott 78/2003. (XI. 27.) GKM rendeletet a játszótéri eszközök biztonságosságáról.

XVI. ALKALMAZANDÓ FŐBB JOGSZABÁLYOK

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (Gyvt.);
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nktv.);
- a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk);
- a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.);
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.);
- a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005.évi LXXXVIII. törvény;
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény;
- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja.);
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.);
- az általános közgazdasági rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény;
- a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet (Tkr.);
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.);
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet;

- a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet;
- a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet;
- az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról szóló 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet;
- az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet;
- Magyarország adott évi központi költségvetési törvénye;
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

XVII. TOVÁBBI SZAKMAI ANYAGOK:

- Adamovits Judit, Dancsosiné Vavrek Anikó, Labáth Ferencné, Lakatosné Czibere Natália, Mayer József, Nagy Ágnes, Nagy Lajosné & Váradi Zsuzsa (2018) *Vademecum a Biztos Kezdet Gyerekházak számára*. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, Budapest. URL: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/02/51/39/dd/1/vadamecum_kiadvany_web.pdf
- Balás Gábor, Baranyai Zsolt, Herczeg Bálint & Jakab Gábor (2016). *A Biztos Kezdet program hatásvizsgálata. Értékelés és hatásvizsgálati zárójelentés (egyeztetett verzió) „A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia monitoring- és értékelési rendszerének kialakítása és a Biztos Kezdet Program hatásvizsgálata” című projekt tanulmánya*. HÉTFA Kutatóintézet, Budapest. URL: https://hetfa.hu/wp-content/uploads/hetfa_biztoskezdet_zarotanutmany0210.pdf
- Berta Ferenc, Farkas Mária, Pattermann Kinga, Regös Judit, Szilvási Léna, Tölgyesi Klára (2009). *Gyermekek – Szülők – Közösségek Módszertani ajánlások a gyerekekkel, a szülőkkel és a közösségekkel végzett munkához a Biztos Kezdet program munkatársai számára Módszertani kézikönyv II. kötet*. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest. URL: https://mek.oszk.hu/17700/17728/pdf/17728_2.pdf
- Danis Ildikó, Farkas Mária, Herczeg Mária & Szilvási Léna (2011) *A génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés színterei*. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest.
- Husz Ildikó, Kecskés Éva, Kiss Márta, Vastagh Zoltán & Zeller Eszter (2016). *GYEREKESELYEK A VÉGEKEN II. Kistérségi gyerekesély programok 2010 – 2015: tapasztalatok és eredmények*. MTA TK Gyerekesély program, Budapest. URL: https://gyerekesely.tk.mta.hu/uploads/files/GYEREKESELYEK_A_VEGEKEN_II.pdf
- Nagy Ágnes, Rieger Valéria, Kecskés Éva & Szomor Éva (2015). *Szülőkkel a Gyerekházban*. Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Budapest.
- *Biztos Kezdet Program monitorozása és értékelése a TÁMOP 5.2.1.-12/1 Gyerekesély program országos kiterjesztésének szakmai módszertani megalapozása és a program kísérése* című kiemelt program keretében Vezetői összefoglaló. T-TUDOK Tudásmenedzsment és Oktatókutatató Központ Zrt., Budapest. URL: https://www.t-tudok.hu/files/2/vezetoi_osszefoglalo_vegleges.pdf
- Németh Szilvia (2018). *A Biztos Kezdet Gyerekházak heterogenitás vizsgálata – 2. szakasz Kutatási jelentés*. T-TUDOK Tudásmenedzsment és Oktatókutatató Központ Zrt., MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, Budapest.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

Bútor és eszköz lista

Helyiség	Bútor/eszköz	Megjegyzés
Előszoba		
	fogas vagy ruha állvány	
	öltöztető pad/asztal	
	egyéb tárolók	Sapkának, szülők csomagjainak stb.
	cipőtároló	
	tükör	
	szőnyeg	Ajánljuk az egyszínű, harmóniát sugárzó szőnyeget, vagy pld natúr növényekből készültet, amelynek más-más a textúrája.
	öltöztető pad	
	pedálos szemetes	
	hirdető tábla	mágneses
Konyha		
	konyhaszekrény felszerelve (csap, mosogató, szárító)	
	porszívó	
	elektromos vízforraló	
	kenyérpirító	
	hűtőszekrény	
	tűzhely, sütővel	Ajánljuk a villanytűzhelyt!
	mikrohullámú	
	asztal	
	szék	felnőtt székek
	pedálos szemetes	
	egyéb tárolók	
	tányér, pohár, evőeszközök, kancsók, keverő tálak, tálca, fakanál	
	konyhai mérleg	
	turmix, botmixer	
	fazekak, lábasok, serpenyők,	

	zárt kenyértartó	
Fürdőszoba		
	mosdó	
	WC	fellépő és szűkítő is, vagy gyerekméretű WC is
	fürdőkád	
	pedálos szemetes	
	tükör	
	pelenkázó szekrény	
	automata mosó-és szárítógép	
	egyéb tárolók	
Játszószoba		
	szőnyeg	Ajánljuk az egyszínű, harmóniát sugárzó szőnyeget.
	zárt szekrény	A szülő felügyeletét igénylő játékok tárolására.
	nyitott polcrendszer	Játékok és gyerekkönyvek tárolására.
	egyéb tároló szekrény	
	asztal	gyerek méret
	gyerek kanapé	játszó sarokba
	szék	gyerek méret
	párnák	meséléshez, játszósarokba
	kanapé, vagy fotelok	szülők számára
	kiságy, járóka	
	alváógy	
	egyéb tárolók	
	egyéb gyerekbútor kiegészítők	pl. nagyméretű szivacs, játszószőnyeg
Szülői foglalkoztató szoba		
	könyvespolc	
	íróasztal	
	szék	felnőtt
	tároló szekrény	
	szőnyeg	
	kanapé	
	fali szórólapp-tartó, hirdető tábla	
Egyéb kellékek		
	függöny	
	lámpa	

	textíliák, konyharuha, törülköző, kéztörölő, gyermektakaró, gyermek lepedő, előke, textil pelenka	
Elektronikai cikkek		
	videokamera	
	digitális fényképezőgép	
	számítógép	
	multifunkcionális készülék	
	mobil telefon	
	vezetékes telefon	kötelező
	egyéb, kis értékű eszközök	

2. sz. melléklet

Játék lista

Babák	puha testű, kisméretű /30cm/ babák, textil babák, frottír és plüssfigurák
Konstruáló játékok	dupló legó, megfelelő méretű egyéb műanyag építő játékok / óriás láncszemek, túske, clipo, / óriás papírtéglák, fa építőkocka, montessorik, baby logik, pohár- és hordó sorok, formakirakók, nagyméretű gyöngyök, nagyméretű fűzős játékok, fa dominók
Nagymozgásos játékok	hordár kocsik, dőmperek, autók, motorok, tricikli, mászóka, alagút bébi csúszda, labdák
Húzogatható, tologatható eszközök	vonatok, autók, húzós állatok, babakocsi
Üreges játékok	kosarak, szatyrok, vödrök, tálak, táskák, talicskák
Homokozó játékok	vödör, lapát, homokozó formák, szita, malom, kerti szerszámok, locsoló
2 éves kortól ajánlott játékok	
Gyakorlójáték	Montessori torony, formaigazító/dobó, pohár és hordó sorok
Szerepjáték	babák (közepes méretűek) babakocsi, baba főzőedények, babakonyha, babaruha, poharak, tányérok, evőeszközök, orvosi táska, műanyag szerelő készlet, szerelő pad, csavarhúzó, kalapács, gyerektakarító eszközök, műanyag zöltségek, gyümölcsök
Konstruáló-építőjáték	színes, közepes méretű építő kockák, műanyag közepes nagyságú autók, teherautók, munkagépek, nagyméretű gyöngyfűző, dupló, legó, playmobil jellegű építők, kemény műanyagból készült állatok
Szabályjáték	egyszerű társasjátékok, különféle puzzle (nagyobb méretű, fogantyús), memória játékok
Művészeti tevékenységek	
Mese, báb, dramatizálás	bábok, bábkészletek (ujj- és kesztyűbábok) mesekönyvek, színes keménylapos leporellók, verses, dalos ismeretterjesztő könyvek, jelmezek, kellékek
Zenei tevékenység eszközei	dob, cintányér, csörgő, zenei CD
Kézműves tevékenység	Színes papír, kartonpapír, olló (gyermekméretű is), papír, ragasztó, gyurma (különböző fajta) süteményforma, ujj festék, tempera, ecset színes ceruza, filctoll, nagy műanyag terítő (földre, szőnyegre, asztalra)
Mozgásfejlesztő eszközök	labdafüzdő, egyensúlyozó tölcser, trambulín, beltéri torna eszközök, létra, háló, vastag kötél-rács, különböző méretű, tapintású labdák, ugráló labda, karikák, különféle felületű lépő lapok, kismotor (2-3 db), tricikli, alagút, papír téglák
Kerti játékok	műanyag gyerek és felnőtt kerti székek, asztalok, csúszdák, mászóókák, libikókák, labdatölcser, gyerek kertészkeszlet, locsoló kanna, homokozó, aszfaltkréta
Egyéb	tükör (egész alakos méret) falra rögzítve

3. sz. melléklet

Útmutató szociális ágazati pótlék igényléséhez nem állami fenntartású szervezetek számára

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazati pótlék kifizetéséhez kapcsolódó támogatásról szóló 34/2014. (II.18.) Korm. rendelet értelmében:

A nem állami szociális fenntartó a támogatás iránti kérelmet a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) honlapján közzétett adatlapon a MÁK-nak a nem állami szociális fenntartó székhelye szerinti területi szervéhez, (a továbbiakban: Igazgatóság) kell benyújtani.

- A támogatási kérelem tartalmazza a) a nem állami szociális fenntartó nevét, székhelyét és adószámát, b) az engedélyes nevét, címét és ágazati azonosítóját, továbbá ha az engedélyes telephely, a szolgáltató, intézmény székhelyét és annak ágazati azonosítóját, c) szolgáltatás típusonként a fizetési fokozatok és fizetési osztályok foglalkoztatottak szerinti megosztásának bemutatását.
- A támogatás biztosítására a nem állami szociális fenntartónak csatolnia kell a támogatási kérelméhez a valamennyi - jogszabály alapján beszédési megbízással megterhelhető - fizetési számlájára vonatkozó, a támogató javára szóló beszédési megbízás benyújtására felhatalmazó nyilatkozatot.
- Ha a nem állami szociális fenntartó támogatásra való jogosultsága év közben keletkezik, vagy a benyújtási határidőt elmulasztotta, a támogatási kérelmet az adott negyedév utolsó hónapjának 20. napjáig nyújthatja be.
- A kincstár a támogatási kérelmet szabályszerűségi szempontból megvizsgálja és szükség esetén legfeljebb 3 napos határidő kifizetésével hiánypótlásra történő felhívást ad ki.²

Az adatlap elérhető a Magyar Államkincstár honlapján:

- 1) Főoldal
- 2) Nem lakossági ügyfelek
- 3) Humánfenntartók
- 4) Szociális ágazat
- 5) Központi költségvetésről szóló törvényszerinti támogatás
- 6) Támogatás-igénylés
- 7) Kapcsolódó anyagok
- 8) Tárgy évi igénylő adatlapok
- 9) Szociális ágazati pótlék adatlap (3/D. számú melléklet)³

A támogatást igénylő adatlapokat csak elektronikus formában cégkapun keresztül, „a SZIG - Egyházi, nemzeti és önkormányzati és nem állami szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, szolgáltatást nyújtó fenntartók támogatási igénye és igény módosítása” elnevezésű űrlap igénybevételevel lehet beküldeni.

A jogi képviselő nélkül eljáró egyházi fenntartók papír alapon, vagy meghatalmazott útján, ügyfélkapun keresztül is beküldhetik az adatlapokat.

² Forrás: 34/2014. (II. 18.) Korm. rendelet - Nemzeti Jogszabálytár (njt.hu)

³ Forrás: Magyar Államkincstár (gov.hu)

4. sz. melléklet

Igazolás igénylésének menete a szegregátumban vagy azzal veszélyeztetett területen élők lakcímének alátámasztásához

A szolgáltatások igénybevételére jogosult a tanuló/gyermek, ha:

- Hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű (igazolás módja: RGYK igazolás másolata)
- **Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területen él** (igazolás módja: KSH hivatalos igazolása, valamint az érintett gyermek/tanuló lakcímkártyának fénymásolata)

Adatigénylés menete:

A KSH által készített ún. szegregátum térkép megigénylése a fenntartó és/vagy a Gyerekház munkatársainak a feladata, akinek szervezeti képviseleti joga van erre A helyi önkormányzatoknál, a helyi Integrált Településfejlesztési statisztikának is tartalmaznia kell ezen adatokat.

- Ha nincs meg az adott önkormányzatnál ez az adat, akkor a KSH elektronikus oldalán (www.ksh.hu) adatkérést kell kezdeményezni.
- Ha egy fenntartónak egy településen belül több gyermekek esélyenövelős szolgáltatása van, akkor is elég egy igazolást megkérni, vagy annak másolatát beszerezni.

Adatigénylés

Folyamat

- **Ellenőrizze, van-e igazolása** a szegregátumban vagy azzal veszélyeztetett területen élők lakcímének alátámasztásához
- **Ha van**
 - Akkor csak annyi a dolga, hogy elkéri a helyi önkormányzattól ennek az alátámasztó dokumentumnak a másolatát és mellé lefénymásolja a gyermek lakcímkártyáját.
 - Amennyiben nem állandó, hanem tartózkodási címe van, akkor az számít, ugyanis mindig a gyermek tartózkodási helyét veszik figyelembe.
- **Ha nincs**
 - Érdeklődés a szolgáltatás helyszínén lévő önkormányzatnál – elkérni az ezt alátámasztó dokumentumot
 - Ha ott sincs: A KSH oldalán adatkérést kell kezdeményeznie a fenntartónak (ld. ennek folyamatleírását lent)

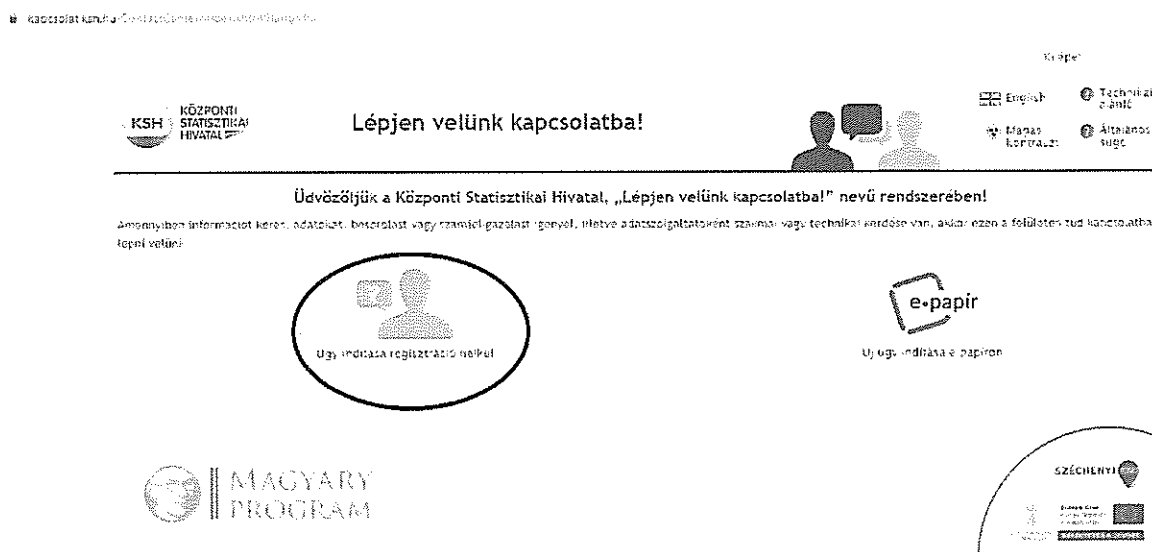
Adatkérés folyamata

1. Nyissa meg a KSH honlapját: <https://www.ksh.hu/>
2. Lépjen az **Szolgáltatások** menüpontra
3. Keresse meg itt az **Adatigénylések** fület
4. **Egyedi igény szerinti adatösszeállítás**
 - **fontos tudnivaló:** ennek egyszeri díja van
 - **2023 végén** változhatnak a szegregátumok határvonalai, így azt **mindenkinek újra kell igényelnie.**
5. **Lépjen kapcsolatba velünk**
6. **Új ügy indítása e-papíron:** ehhez érdemes ügyfélkapu⁴ használata, ugyanis *ügyfélkapu nélkül nem tud dokumentumot csatolni*, viszont abban az esetben e-mailben kérhetnek hiánypótlást, ha kell az üggyhöz bármi

⁴ *Ügyfélkapu:* biztosan van ott, ahol van jogi személyiség (cégeknek ez cégkapu), de önkormányzatoknak, valamint egyházaknak, szervezeteknek lennie kell

- A KSH által készített ún. szegregátumtérkép megigénylése a fenntartó és/vagy a Gyerekház munkatársainak a feladata, akinek szervezeti képviseleti joga van erre(kialakítva)
- **Ügyfélkapu nélkül (ld. 1. sz. ábra) → megjelenik egy Új ügy rögzítése lap (ld. 2. sz. ábra)**

1. ábra: A KSH menüpontja „Lépjen velünk kapcsolatba” fül

Ezt követően **felugrik egy ablak** (Új ügy rögzítése), amelyet értelemszerűen kell kitölteni: Gyerekház településének vagy ellátásba bevont településének a címével stb. (ennek időkorlátja van, mint látható: 1 óra)

1. pont: személyes adatok megadása
2. pont: ügy adataira vonatkozó információk
 - **Ügykategória:** kiválasztja: **igazolás kiadása**
 - **Ügyfél személyére vonatkozó adatok:**
 - **opciók:** magánszemély/ helyi közigazgatás (önkormányzatok) /non-profit szervezetek, egyház, nem kötelező tagságú kamarák
 - **VÁLASZTÁS:** vagy megigényli **Ön magánszemélyként**, ha van a Gyerekház vezetőnek szervezeti képviseleti joga, **ha nincs ilyen, akkor kéri a fenntartót, hogy igényelje meg** (akkor a fenntartó saját maga írja be az adatait)
 - **Fontos:** alapértelmezés szerint be van jelölve az „E-mail értesítést kérek” opció, ilyenkor minden lépésről értesítést kap, érdemes ezt bejelölve hagyni és ellenőrizni az e-mail címet (jól írta-e be)
 - **Kapcsolattartónak:** megadhatja akár a Gyerekház vezetőjét
 - **Kérjük részletesen írja le a problémáját – ide pontosan fogalmazzon**
 - *Minta:* XY vagyok, a x településen a Biztos Kezdet Gyerekház fenntartójának képviseletében írok, s ezúton szeretném megkérni annak hivatalos igazolására szolgáló dokumentumot, hogy az alábbi xy településen mely terület számít szegregátumnak, valamint szegregációval veszélyeztetett területnek. Az alábbi dokumentumra azért van szükség, mert a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság függ attól, hogy valaki hol él. Ennek hivatalos úton történő igazolása szükséges. Már érdeklődtem a helyi önkormányzatnál, de ott nem

- (Fontos: minél hamarabb érdemes ezt a dokumentumot megigényelni, hiszen ez is egy folyamat, amíg megküldik)

[illegible]

- Mire kell figyelni az űrlap kitöltésekor?
- Mi történik az űrlap kitöltése után?
- Az űrlap kitöltése az „Ügy elküldése” gomb megnyomásával rögzítésre kerül a rendszerben. A rendszer ügyének előrehaladásáról e-mail-es értesítéseket küld ki az űrlapon megadott e-mail címre.

3. pont: Ellenőrzés

- Végül bejelöli: **Nem vagyok robot**, s az ellenőrzés-t lefuttatja (**ellenőrzés** gombra kattintva), s csak ezt követően véglegesíti az igazolás kérését az alábbira kattintva: „**Ügy elküldése**”

Ezek után nincs más dolga, mint várja a KSH jelentkezését a megadott e-mail címen keresztül.